

จดหมายข่าว

กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ

EDITOR TALK

ฝ่ายยุทธศาสตร์

สวัสดีท่านผู้อ่าน... ช่วงเดือนเมษายนที่ผ่านมา ทาง กพฉ. ได้ลงพื้นที่ติดตามงานอยู่หลายโครงการ อาทิ ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ จ.ศรีสะเกษ ศูนย์ชัยพัฒนาการเกษตรสิรินธร จ.พิจิตร และโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชที่ จ.ชุมพร เป็นต้น ส่วนใหญ่เป็นการติดตามการฝึกอบรมเกษตรกรทั้งด้านการผลิตและการแปรรูป ที่สอดคล้องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตร โครงการบางที่อาจต้องการการติดตาม ส่วนบางที่ก็สามารถดำเนินการได้อย่างดีด้วยความสามารถของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ซึ่งฉบับนี้ก็จะมีมาแนะนำออกอยู่ด้วย

หากพูดถึงคำว่าเศรษฐกิจพอเพียง หลายคนอาจจำกัดความกันไปในแต่ละด้านแต่ละสังคม แต่เมื่อ บก. ได้มีโอกาสได้อ่านคอลัมน์ในหนังสือเล่มหนึ่งเกี่ยวกับ "คุณตามีราษฎรพอเพียงผู้ตามรอยพระเจ้าแผ่นดิน" ที่ทุกวันนี้คุณตาจะเข็นรถเข็นขายผักพื้นบ้านที่เก็บได้ และน้ำพริกที่ทำเอง หลายคนถามว่าอายุขนาดนี้ทำไมไม่พักผ่อนซักที คุณตาตอบอย่างภาคภูมิใจว่า "ยังมีแรง ไม่มีโรค ยังช่วยตัวเองได้ ดีใจและภูมิใจที่ยังทำมาหากินได้ รู้สึกมีความสุขและมีคุณค่าที่ยังทำงานด้วยตัวเองได้ ทุกวันนี้อาจไม่เหลือเก็บมากมาย แต่ก็พออยู่พอกิน เพราะไม่ฟุ้งเฟ้อ โหมโลก จิตใจก็สบายจากความขยันหมั่นเพียรและอยู่อย่างพอเพียง ตาก็มีความสุขอย่างที่ในหลวงท่านตรัสไว้" อ่านแล้วก็ย้อนกลับมาดูตัวเองว่าทุกวันนี้เราทำตัวให้ได้ซักครึ่งหนึ่งของคุณตามีแล้วหรือยัง ???

ตามดูงานแปรรูปในศูนย์ฯ
“ภูสิงห์”

[เมื่อได้เข้าไปดูการอบรมที่ศูนย์สิ่งแรกที่เห็นก่อนเลย คือ กล้วย 2 เครือที่ใหญ่มาก อดนึกในใจไม่ได้ว่า เรื่องกล้วยๆ ไม่น่าจะยาก ไม่กล้วยตากก็กล้วยทอดละน่า !! นึกไปไกลถึงตอนเสร็จแล้ว แต่ขอโทษ...ทำไมได้ตั้งแต่แรกตอนปลูกกล้วยดิบเลย...เฮ้อ !!]

ย้อนกลับไปเมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ทางฝ่ายยุทธศาสตร์ กพค. นำทีมโดยหัวหน้าฝ่ายฯ ได้มีโอกาสได้ติดตามงานโครงการศูนย์ พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่อง มาจากพระราชดำริ จังหวัดศรีสะเกษ โดยได้รับคำเชื้อเชิญจากสำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษและอำเภอ ภูสิงห์ เข้าร่วมในกิจกรรมการอบรมเกษตรกรเรื่องการถนอมและแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตรของศูนย์ฯ ในส่วนที่กรมส่งเสริมการเกษตรของ เราได้ดำเนินการอยู่ในปี 2554

ทางคณะได้นัดหมายกับพี่ซูลีพร เกษตรกรคนเก่งประจำ สำนักงานเกษตรอำเภอภูสิงห์ และเกษตรกรตำบลภูสิงห์ พร้อมทั้งที่ ศูนย์ฯ เริ่มต้นก็เป็นการชี้แจงโครงการและการทำกิจกรรมในครั้งนี้ให้ ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบและตั้งกลุ่มกันขึ้น ชื่อว่า “กลุ่มสายใยรัก บ้านตะแบงใต้” ดูๆ น่าจะเวิร์ค ประธานกลุ่มดูจะเป็นนักประชาสัมพันธ์ มือหนึ่ง ในครั้งนี้ได้วิทยากรฝีมือดี มีอาชีพเป็นผู้จำหน่ายสินค้าแปรรูป มากมาย จากจังหวัดสุรินทร์ แต่ดูออกจะช้ำอายไปซักนิด การแปรรูปที่ เราอบรมในครั้งนี้ก็คือ การแปรรูปกล้วย กิจกรรมวันนั้นเป็นกล้วยม้วน กรอบเค็ม และข้าวแต่น้ำแดงโม เมื่อเจ้าหน้าที่พร้อม เกษตรกรพร้อม ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นผู้หญิง จะมีผู้ชายบ้างก็คงไม่แปลกนัก ก็ลงมือปฏิบัติ โดยมีวิทยากรกับเคหกิจของเราเป็นที่เลี้ยงอย่างขมิ้มมัน ซึ่งแต่แรกเมื่อ ได้เข้าไปดูการอบรมที่ศูนย์ก็พอจะเดาออกกว่าจะแปรรูปอะไรเพราะสิ่ง แรกที่เห็นก่อนเลย คือ กล้วย 2 เครือที่ใหญ่มาก อดนึกในใจไม่ได้ว่า เรื่องกล้วยๆ ไม่น่าจะยาก ไม่งกล้วยตากก็กล้วยทอดละนะ !! นึกไปไกล ถึงตอนเสร็จแล้ว แต่ขอโทษทำไม่ได้ตั้งแต่แรกตอนปลอกกล้วยดิบเลย บรรยากาศการอบรมเป็นเช่นไรก็เห็นได้จากภาพ เกษตรกรดูจะ สนุกสนาน มีแต่ทางคณะที่ยืนเครียดเพราะปลอกกล้วยไม่ได้ซักที... เอ้อ! หลังจากที่ได้ไปติดตามการอบรมครั้งนี้ทำให้ได้ทราบถึง **“ปัจจัย ที่จะทำให้กิจกรรมนี้สำเร็จได้ ก็คือ การคัดเลือกเกษตรกรที่มี ความสนใจจริงๆ การชี้ช่องทางที่จะสำเร็จให้เกษตรกรได้เห็น และที่สำคัญที่เห็นได้จากการอบรมครั้งนี้ก็คือวิทยากรจะต้องมี การสื่อสารและเพียงพอสำหรับจำนวนเกษตรกร รวมถึง ความ ยากของขั้นตอนการปฏิบัติด้วย สิ่งเหล่านี้หากได้รับการพัฒนา จะทำให้กิจกรรมเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง”**

คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา

เนื่องในวันคล้ายวันประสูติพระเจ้าหลานเธอ
พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ 29 เมษายน 2554
ณ วัดใหม่สันติ ต.มะเกลือใหม่

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้สำนึก
ในพระมหากรุณาธิคุณ ในสมเด็จพระบรม
โอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จึง
ร่วมกับหน่วยงานในสังกัด โดยมีกรม
ส่งเสริมการเกษตรเป็นเจ้าภาพหลัก ได้จัด
คลินิกเกษตรเคลื่อนที่พระราชานุเคราะห์ฯ
เนื่องในวันคล้ายวันประสูติพระเจ้าหลานเธอ
พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ เพื่อแสดง
ความจงรักภักดี ซึ่งได้ถือวันประสูติ
(29 เมษายน) เป็นวันจัดคลินิกฯ

สำหรับปี 2554 ได้กำหนดจัด
พร้อมกันทั่วประเทศในระหว่างวันที่ 29
เมษายน-31พฤษภาคม 2554 และมีพิธี
เปิดงานในวันที่ 29 เมษายน 2554 ณ
วัดใหม่สันติ ต.มะเกลือใหม่ อ.สูงเนิน
จ.นครราชสีมา กำหนดให้มีกิจกรรมเปิด
ให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ร่วมกับ
กิจกรรมสนับสนุนโครงการสายใยรักแห่ง
ครอบครัวฯ การประกวดผลผลิตการ
เกษตร การประกวดแม่ลูกสุขภาพดี การ
สาธิตฝึกอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ และการ
จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
ดีเด่นของ จ.นครราชสีมา ซึ่งภายในงานมี
เกษตรกรเข้าร่วมงานและรับบริการเป็น
จำนวนมาก

หากจะกล่าวถึงการจัดคลินิกเกษตร
เคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ก็เป็น

รูปแบบหนึ่งของการถ่ายทอดความรู้และ
เข้ามาแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรในพื้นที่
ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ถือเป็น
โครงการบูรณาการที่สำคัญตามนโยบาย
การพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
ซึ่งดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องในทุกจังหวัด
ทั่วประเทศ เป็นโครงการที่เป็นประโยชน์
ต่อเกษตรกรเป็นอย่างยิ่ง เพราะเกษตรกร
จะได้รับบริการแบบครบวงจรในทุกๆ ด้าน
ทั้งด้านดิน พืช ปศุสัตว์ ประมง บัญชี
กฎหมาย และอื่นๆ เป็นการนำบุคลากร
อุปกรณ์ และองค์ความรู้ด้านการเกษตร มา
สู่เกษตรกรในพื้นที่ นอกจากนี้ยังบูรณาการ
ร่วมกับกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ
กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนา
สังคมฯ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 เป็นต้น

“ ทั้งนี้ การจัดคลินิกจะสำเร็จได้ ต้อง
คำนึงถึงปัจจัยหลายๆ อย่างตั้งแต่การ
รวบรวมประมวลข้อมูลปัญหาและความ
ต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ และมีการ
ติดตามอย่างต่อเนื่องว่าเกษตรกรสามารถ
กลับไปแก้ไขปัญหาของตนเองได้หรือไม่ ซึ่ง
ก็ไม่ใช่ว่าที่ใครที่ไหน คือ พวกเรานี่เอง ”

กลุ่มงานชลประทานและพื้นที่เร่งรัด

‘KM’

เครื่องมือแห่งความคิดที่ไม่ควรติดกรอบ

พูดถึง KM หรือ การจัดการความรู้ จัดได้ว่าเป็นกระบวนการในการทำงานที่มีประโยชน์มีเป้าหมายชัดเจน ช่วยปิดจุดอ่อนในการทำงานได้หลายๆ ด้าน ดังที่ได้เคยกล่าวถึงในตอนที่แล้ว พอมานั่งมองการทำ KM จะพูดว่าทำ KM คงจะไม่ถูกนัก คงต้องพูดว่า ใช้ KM เป็นเครื่องมือในการทำงาน น่าจะถูกต้องมากกว่า หลายๆ หน่วยงานก็จะไปตกลงตรงประเด็นแรก คือ เป็นการทำ KM เสียมากกว่า เนื่องจากว่า KM เป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่งที่ทุกหน่วยงานต้องทำส่งหลายหน่วยงานก็ทำส่งครบได้คะแนนเต็มเรียกว่า ทำตามหน้าที่ว่าจ้างเถอะ ผู้บริหารหลายๆ หน่วยงานก็ไม่ขัดข้องในการทำ KM จะเห็นว่าเราไปยึดติดกับกรอบคำรับรอง กรอบงานที่ต้องทำส่ง แต่ก็มีบางหน่วยงานที่ใช้ KM เป็นเครื่องมือในการทำงาน พัฒนางาน ไม่ใช่เป็นการเพิ่มงาน ซึ่งเราก็พูดกันตามภาษา KM ว่า “เนียน” หมายถึง ทำให้เป็นเนื้อเดียวกับงาน และทำเพื่อพัฒนางานไม่ใช่ทำตามกรอบ

ผมไปร่วมกิจกรรม KM หลายๆ หน่วยงาน เราก็ยังติดอยู่ในกรอบ ถ้าเรานำกระบวนการหรือวิธีการมาใช้ เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน เช่น มีเพลิงแข็งระเบิดน้ำมันสำเร็จ เราก็มีเป้าหมาย หรือ KV ว่า “ป้องกันกำจัดเพลิงแข็งในน้ำมันสำเร็จ” พอมาถึงวิธีการ หรือ KS เราก็มาดูบุคคลที่เกี่ยวข้อง องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง มาแลกเปลี่ยนหาวิธีการที่เหมาะสมเสร็จแล้ว ก็นำไปจัดเก็บเผยแพร่อยู่ใน KA ตกลงเราได้กระบวนการแล้ว เราลองไม่พูดคำว่า KM ดู แล้วก็มาวางแผนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่เราวางไว้ ว่าเราจะหาวิธีป้องกันกำจัดเพลิงแข็งในน้ำมันสำเร็จ แต่ไม่พูดคำว่า KM ดูแล้ว เราก็จะรู้ว่า ในความเป็นจริงแล้ว เราใช้กระบวนการนี้ในการทำงานมานานแล้ว แต่เราไม่รู้ตัวเท่านั้นเอง ถ้าเราทำได้ อย่างนี้แล้ว ต่อไปเราจะใช้ KM ได้เนียนจริงๆ ไม่ใช่ลองทำดูซิ

มนัส เสียงก้อง

เกาะกระแส...

แผ่นดินไหว ๖

ได้ไปเจอบทความของกรมอุตุนิยมวิทยาที่ได้ให้คำแนะนำขณะเกิดแผ่นดินไหว ถึงยังไม่เกิดมากในบ้านเราก็รู้ไว้ไม่เสียหาย ถือว่าเกาะกระแสแผ่นดินไหวกับเค้าด้วยละกัน มีอะไรกันบ้างมาดูกันเลย

1. อย่าตื่นตกใจ พยายามควบคุมสติอยู่อย่างสงบ ถ้าทำนอนในบ้านก็ให้อยู่ในบ้าน ถ้าทำนอนนอกบ้านก็ให้อยู่นอกบ้าน เพราะส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บเพราะวิ่งเข้าออกจากบ้าน
2. ถ้าอยู่ในบ้านให้ยืนหรือหมอบอยู่ในส่วนของบ้านที่มีโครงสร้างแข็งแรง ที่สามารถรับน้ำหนักได้มาก และให้อยู่ห่างจากประตู ระเบียง และหน้าต่าง
3. หากอยู่ในอาคารสูง ควรตั้งสติให้มั่น และรีบออกจากอาคารโดยเร็ว หนีให้ห่างจากสิ่งที่จะล้มทับได้
4. ถ้าอยู่ในที่โล่งแจ้ง ให้อยู่ห่างจากเสาไฟฟ้า และสิ่งห้อยแขวนต่าง ๆ ที่ปลอດภัยภายนอกคือที่โล่งแจ้ง
5. อย่าใช้ เทียน ไม้ขีดไฟ หรือสิ่งที่ทำให้เกิดเปลวหรือประกายไฟ เพราะอาจมีแก๊สรั่วอยู่บริเวณนั้น
6. ถ้าทำนกำลังขับรถให้หยุดรถและอยู่ภายในรถจนกระทั่งการสั่นสะเทือนจะหยุด
7. ห้ามใช้ลิฟท์โดยเด็ดขาดขณะเกิดแผ่นดินไหว
8. หากอยู่ชายหาดให้อยู่ห่างจากชายฝั่ง เพราะอาจเกิดคลื่นขนาดใหญ่ซัดเข้าหาฝั่ง

ฝ่ายยุทธศาสตร์

